Pavla Š t ě p á n o v á (Praha – Hradec Králové)

INTIMNÍ PARTNERSKÁ POJMENOVÁNÍ

TO THE QUESTION OF SO-CALLED PARTNERS' NAMES

This paper deals with the so called partners' names. These are names used especially in private communication between two persons (partners) who are dating, or who have been married, to address each other instead of their first names, surnames or hypocorisms. The language material has been gathered via two questionnaires (2009, 2012). This paper discusses the disputable question regarding the inclusion of partners' names among proper names. It also describes the main characteristics of partners' names like informality, expressivity, diminutiveness, intimacy, extralinguistics experience and others.

Keywords

anthroponomastics, lovers' names, partners' names, diminutives

Rodné jméno a příjmení nás provázejí po celý život, byť sami si je obvykle vybrat nemůžeme. Příjmení zdědíme, rodné jméno je nám dáno a ani jedno z těchto jmen nás necharakterizuje. Možná i to je jedním z důvodů, proč v neoficiální sféře komunikace dochází ke vzniku a užívání alternativních jmen, pseudonymů, hypokoristik, přezdívek a jiných. Ta mohou sloužit např. ke specifičtější identifikaci jedince, k vyjádření citového vztahu mluvčího k pojmenovávané osobě, k její přesnější charakterizaci apod.

Předmětem tohoto příspěvku je osobitý druh těchto neoficiálních pojmenování, a to tzv. pojmenování partnerská či milenecká. Jedná se o oslovení, která mezi sebou používají dva lidé v partnerském, tedy důvěrném, silně citově a obvykle i intimně založeném vztahu. Protože partnerská pojmenování představují jev stojící zatím spíše na okraji lingvistického zájmu, chceme se v tomto příspěvku pokusit o první komplexnější jazykovou charakteristiku těchto pojmenování. Jazykový materiál jsme shromáždili prostřednictvím anonymní ankety a excerpce z několika internetových diskusí.

Charakteristika dosavadních bádání

V české lingvistice nebyla dosud fenoménu partnerských pojmenování věnována soustavná pozornost. V 90. letech uskutečnil sondu týkající se některých partnerských pojmenování Milan Hrdlička.[1)] U středoškolských a vysokoškolských studentů formou anonymní ankety zjišťoval, jak např. něžně oslovují své partnery a co výběr něžných pojmenování ovlivňuje. Autor mj. ukázal, že při tvoření těchto pojmenování se ve vel-

[1)] M. Hrdlička, K otázce tzv. něžných pojmenování mezi partnery, Čeština 6, 1995/1996,

ké míře uplatňuje deminutivnost, mimojazyková motivovanost (dána např. Vlastnostmi partnera) a náhodná motivovanost. Vzhledem k povaze anketních otázek použil Hrdlička pro zjištěná jména pojem něžná pojmenování. Jiné lingvisticky orientované bádání jsme nezaznamenali.

Domníváme se, že Hrdličkův termín něžné pojmenování představuje pouze část pojmenování mezi partnery. Mnohá totiž příliš něžná nejsou (např. *Pičko*, *Barbucho*, *Žirafoune*), a proto v našem příspěvku budeme používat obecnější termín, partnerské pojmenování. Jeho definici jsme uvedli výše.

Sonda do partnerských pojmenování

Partnerská pojmenování patří beze sporu mezi jazyková tabu, což značně ztěžuje jejich výzkum. Představují součást lexika spadající do sféry ryze soukromé, až intimní komunikace v partnerském vztahu, tedy komunikace, jež je určená z velké části výhradně pro uši jednoho člověka, člověka, kterého milujeme, a žádného jiného. Když jsme se mezi přáteli přímo ptali, jaká oslovení či pojmenování s partnerem používají, někteří nechtěli odpovědět, pravděpodobně se styděli, někteří přímo řekli, že je to jejich věc a že se s takto soukromými informacemi svěřovat nebudou. S podobnými názory jsme se setkali i mezi příspěvky v internetových diskusích.

Na základě těchto zkušeností jsme tedy zvolili jako metodu anonymní anketu, jež byla dvakrát (2009; 2012) umístěna na internetových stránkách www.vyplnto.cz.[2)] Naším hlavním cílem bylo shromáždit jazykový materiál a podrobit ho jazykové analýze. Respondentů jsme se ptali, jaká jiná jména než rodná a jejich varianty pro partnera používají (a obráceně) a jak tato jména vznikla. Po vyřazení nerelevantních odpovědí jsme zpracovali 347 dotazníků (247 od žen, 100 od mužů) a celkem jsme získali 418 partnerských pojmenování. Pojmenování, u nichž byla jako vysvětlení uvedena souvislost s rodným jménem nebo příjmením, jsme vyřadili. Tento vzorek jsme dále doplnili o pojmenování objevující se na internetových fórech věnovaných problematice partnerských pojmenování/oslovení.[3)] Z nich jsme vybírali pouze ta

s. 9–14.

[2)] Výsledky šetření byly použity v: P. Štěpánová, Metaforičnost partnerských pojmenování. Diplomová práce. Praha, Katedra českého jazyka Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy, 2013, vedená PhDr. Ladislavem Janovcem, Ph.D.

[3)] Jak oslovovat své drahé protějšky. Dostupné z WWW: http://timy.blog.cz/0611/jak-oslovovat-sve-drahe-protejsky [online] [cit-2013-02-07]; Jak oslovit svého miláčka? Dostupné z WWW: http://fora.babinet.cz/viewtopic.php?id=4686 [online] [cit-2013-02-07]; Problémy s oslovováním ve vztahu. Dostupné z WWW: http://www.omlazeni.cz/problemy-s-oslovovanim-56-79684-0.html [online] [cit-2013-02-07]; Oslovení... Dostupné z WWW: http://zpovednice.cz/detail.php?statusik=274625 [online] [cit-2013-02-07]; L. Müllerová, Jak si doma říkáme? Lásečko i prasátko. Dostupné z WWW: http://www.prozeny.cz/magazin/sex-

pojmenování, u nichž byla uvedena motivace. Celkem jsme shromáždili soubor čítající 1002 partnerských pojmenování.

Partnerské pojmenování – apelativum, nebo proprium?

Na začátek považujeme za nutné vymezit vztah partnerských pojmenování k propriální sféře jazyka. Propria jsou obvykle definována jako pojmenování, která se vztahují na jedince, jednotlivinu nebo na množství, které se chápe jako individuum.[4)] V opozici ke jménům obecným, apelativům, která mají zobecňující význam, propria zobecňující význam nemají a jsou definována především z funkčního hlediska – za jejich typické funkce jsou považovány funkce identifikační, diferencující a lokalizační.

V díle Rodné jméno v jazyce a společnosti Knappová uvádí, že „propria nemohou denotát charakterizovat a nemohou ani nic konotovat,“[5)] nicméně dále[6)] uvádí i jiné funkce než jen identifikační, diferencující a lokalizační. V Encyklopedickém slovníku češtiny je volena opatrnější definice, totiž že propria „většinou nemají charakterizační význam“[7)], a dále se upozorňuje na sporné případy. Ve funkčním vymezení proprií se tak vedle tří hlavních funkcí objevují i funkce charakterizační, konotativní, expresivní,

-a-vztahy/laska-a-vztahy/27353-jak-si-doma-rikame-lasecko-i-prasatko [online] [cit-2013-02--07]; A jak si doma říkáte vy? Milujete zdrobněliny, nebo z nich máte osypky? Dostupné z WWW: http://www.prozeny.cz/magazin/sex-a-vztahy/laska-a-vztahy/27353-jak-si-doma-rikame-lasecko-i-prasatko? komentare=nejnovejsi [online] [cit-2013-02-07]; Oslovení partnera. Dostupné z WWW: http://www.bety.cz/diskuse/ 3089/Osloveni-partnera [online] [cit-2013--02-07]; P. Smrk, Oslovení partnera/partnerky. Dostupné z WWW: http://patrikvogl.cz/clanek/389-nejoblibenejsi-osloveni-partnera-partnerky.html [online] [cit-2013-02-07]; oslovení :-). Dostupné z WWW: http://www.womenzone.cz/poradna/otazky/osloveni-13030 [online] [cit-2013-02-07]; Jak si doma říkáte? Dostupné z WWW: http://www.Facebook.com/ProZeny.cz?sk=wall [online] [cit-2012-02-22]; Jak říkáte svým partnerům, kromě jména? Dostupné z WWW: http://www.emimino.cz/diskuse/jak-rikate-svym-partnerum-krome-jmena-60751/ [online] [cit-2013-02-07]; Jak oslovujete svou polovičku? Dostupné z WWW: http://www.omlazeni.cz/jak-oslovujete-svou-56-1825-0.html [online] [cit-2013-02-07]; Výzva: Lidičky, jak oslovujete své polovičky? Dostupné z WWW: http://diskuse.doktorka.cz/ vyzva--lidicky-jak-oslovujete-sve/ [online] [cit-2013-02-07]; Jak oslovujete svoji milou? Dostupné z WWW: http://forum.qark.net/o-zenskych/jak-oslovujete-svoji-milou/5/?wap2 [online] [cit-2013-02-07].

[4)] P. Karlík – M. Nekula – J. Pleskalová (eds.), Encyklopedický slovník češtiny, Praha 2002, s. 205; P. Karlík – M. Nekula – Z. Rusínová (eds.), Příruční mluvnice češtiny, Praha 1995, s. 78; V. Cvrček, Současná mluvnice češtiny, Praha 2010, s. 72.

[5)] M. Knappová, Rodné jméno v jazyce a společnosti, Praha 1989, s. 6.

[6)] M. Knappová, o. c. v pozn. 5, s. 10–12.

[7)] P. Karlík – M. Nekula – J. Pleskalová (eds.), o. c. v pozn. 4, s. 205–206.

emocionální ad.; nicméně přestože jsou propria definována především funkčně, obecně přijatelný výčet propriálních funkcí dosud podán nebyl.[8)]

Právě např. charakterizační funkce je však jednou z klíčových funkcí u přezdívek. Vztah přezdívky ke svému nositeli daný např. vlastnostmi, vzhledem, zálibami apod. hraje důležitou roli u motivace přezdívek a přezdívky jsou někdy pomocí charakterizační funkce definovány.[9)]

V jazykové praxi pak mnohdy dochází ke vzájemnému ovlivňování apelativní a propriální sféry jazyka, což dokazují procesy apelativizace, kdy se z propria stává apelativum (např. *Romeo → Ty jsi ale romeo*), a proprializace, kdy se z apelativa stává proprium. Partnerská pojmenování vznikají z velké části právě proprializací, a to prostřednictvím metafory nebo metonymie (*čenich → ČENÍŠKU*).

Dále uveďme, že v různých jazycích jsou navíc vlastní jména chápána různě. Jmenujme např. problém etnonym, která dánština klasifikuje jako apelativa, zatímco česká onomastika je řadí k propriím.[10)] Harvalík dokonce uvádí, že „další odborníci soudí, že etnonyma ve formě plurálu jsou jména vlastní, v singuláru apelativa.“[11)]

Kam tedy partnerská pojmenování zařadit? Některá z nich mají zcela jistě apelativní význam, kterým označují osobu, která je nám citově blízká, se kterou žijeme v partnerském vztahu a kterou v současné chvíli vnímáme jako našeho životního druha. Asi nejtypičtějším příkladem je pojmenování *MILÁČKU*.

V našem šetření uvedlo toto pojmenování 112 respondentů a opakovalo se 148krát. Můžeme tak říci, že podle naší sondy 32 % partnerských párů používá toto pojmenování, případně že 43 % párů, které se oslovují i jinak než jen rodným jménem/příjmením nebo jejich obměnami, používá ve vzájemné komunikaci toto pojmenování. Od tohoto pojmenování jsme navíc zaznamenali i nejvíce různých variant: *MILÁŠKU*, *MILI*, *MILŮ*, *MLÍKO*, *MILÁŠŠKU*, *MILĎO*, *MILČO*, *MILAJDO* a *MILÁČKO*. Z internetových fór jsme získali ještě tato pojmenování: *MILÁKU*, *MILÍ*, *MILU*, *MIJÁČKU*,

---

[8)] M. Knappová, K funkčnímu pojetí systému vlastních jmen, Slovo a slovesnost 53, 1992, s. 211–214; R. Šrámek, Úvod do obecné onomastiky, Brno 1999.

[9)] P. Karlík – M. Nekula – J. Pleskalová (eds.), o. c. v pozn. 4, s. 354; J. Svoboda – V. Šmilauer – L. Olivová-Nezbedová – K. Oliva – T. Witkowski, Základní soustava a terminologie slovanské onomastiky, Zpravodaj Místopisné komise ČSAV 14, 1973, s. 118; S. Pastyřík, K současným přezdívkám a jejich třídění. In: H. Chýlová (ed.), Sborník přednášek z VII. konference o slangu a argotu v Plzni 24.–25. 9. 2003, Plzeň 2005, s. 123–124; M. Kvíčalová, Studentské přezdívky utvořené z osobních jmen, Acta onomastica 54, 2013, s. 170–178.

[10)] M. Harvalík, K integračním tendencím v současné onomastické terminologii. In: M. Čornejová – P. Kosek (eds.) Jazyk a jeho proměny: prof. Janě Pleskalové k životnímu jubileu, Brno 2008, s. 46.

[11)] M. Harvalík, o. c. v pozn. 10, s. 46.

MILÁČI, *MILÁČÍČKU*, *MILANE*, *MILÁSKU*, *MILÁŠINE*, *MILÍČKU*, *MILÍKU*, *MILIKU*, *MILÍSKU*, *MILOUŠI*, *MILOUŠKU* a *MILUNO*.

Mezi deset nejoblíbenějších pojmenování podle našeho šetření patří: *LÁSKO*, *ZLATO*, *BROUČKU*, *ZLATÍČKO*, *ČUMÁČKU*, *SLUNÍČKO*, *KOČIČKO*, *BERUŠKO* a *PRDELKO*. Domníváme se, že právě u těchto pojmenování je mnohem výraznější ona apelativní složka. Jsme si vědomi, že se jedná o domněnku založenou pouze na kritériu obliby, ale i tak se nám zdá, že tato pojmenování patří mezi typická partnerská pojmenování, která můžeme zařadit do určitého kolektivního jazykového povědomí. Přiřadili bychom k nim ještě pojmenování *BROUKU*, které se v našem šetření také objevilo, byť ne tolikrát, ale má také apelativní charakter, což může dokazovat např. slogan pojišťovny Kooperativa: *Brouku, komu jsi půjčil klíče?*, kde slovo *BROUKU* odkazuje na partnera.

Domníváme se, že pro určení apelativnosti/propriálnosti partnerského pojmenování je důležitý komunikační kontext jejich použití. Tato pojmenování se totiž nejčastěji používají v partnerské komunikaci, kde se uplatňují obvykle jako oslovení, nahrazují tedy podobně jako např. přezdívky oslovení rodným jménem, příjmením či hypokoristiky. To je i hlavním důvodem, proč partnerská pojmenování uvádíme ve vokativu. Rovněž většina respondentů tato pojmenování právě ve vokativu uváděla a u některých pojmenování dokonce nominativ vytvořit nedokážeme. Jedná se např. o oslovení ženy *MILÁČKO*. Nemůžeme určit, zda by autor v nominativu použil podobu *MILÁČKA* či *MILÁČEK*.

Dále se domníváme, že partnerská pojmenování tyto tři základní, výše uvedené propriální funkce, splňují. V partnerské komunikaci obvykle označují konkrétní osobu, tedy našeho partnera (např. pojmenování *MEDVÍDKU* se vztahuje na mého partnera, ne na tatínka), diferencují ji od osob ostatních (*MEDVÍDKU* neříkám manželovi mé sousedky) a částečně osobu i lokalizují (*MEDVÍDKU* říkám partnerovi obvykle doma, případně v soukromí).

U partnerských pojmenování lze navíc vysledovat i další funkce zmíněné výše, a to především funkci charakterizační (pojmenování *MEDVÍDKU* jsem zvolila proto, že partner vypadá jako medvěd), expresivní / emocionální (partnera oslovuji *Něžňoušku*, protože chci vyjádřit kladné emoce, které k němu cítím) a konotativní (partnerovi říkám *MEDVÍDKU*, protože mi to připomíná plyšové hračky, se kterými jsem si ráda hrála jako malá).[12)]

[12)] Zejména výzkum konotativní funkce by si zasloužil hlubší pozornost a budeme se mu věnovat podrobněji v disertační práci.

Na základě propojení aspektů prototypické[13] komunikace, což je komunikace partnerská, funkce partnerského pojmenování v komunikaci, což je oslovení, a propriálních funkcí, které jsou splněny, se domníváme, že by partnerská pojmenování měla patřit primárně mezi propria.

Na druhé straně si ale uvědomujeme, že partnerská pojmenování mohou být použita i v apelativním významu, např. *Jak oslovujete svého MILÁČKA?*. Domníváme se, že v tomto kontextu je vhodné zapisovat je s malým písmenem, protože odkazují na obecnou osobu, na našeho partnera, a jedná se tedy jednoznačně o apelativa.

V našem příspěvku představujeme pojmenování, která partneři mezi sebou používají, a proto je budeme nadále zapisovat s velkým písmenem.

Příznačnost partnerských pojmenování

Při charakterizaci partnerských pojmenování jsme vycházeli ze základních českých prací zabývajících se rodnými jmény[14] a hypokoristiky.[15] Za hlavní příznaky partnerských pojmenování považujeme neoficiálnost a nestandardizovanou podobu, mimojazykovou zkušenost, expresivitu (emocionálnost) a důvěrnost, metaforičnost, mluvenost a intertextualitu. Zejména expresivita a důvěrnost jsou vyjádřeny specifickými jazykovými prostředky, hlavně deminutivizací a neobvyklými způsoby tvoření slov. Z jazykových zajímavostí můžeme ještě uvést např. kolokabilitu se zájmeny *ty* a *můj*, přechylování a homonymii. V tomto článku představíme pouze první tři výše uvedené znaky.

1. Neoficiálnost, nestandardizovaná podoba

Partnerská pojmenování představují jména neoficiální, tedy taková, jež na rozdíl od rodných jmen a příjmení nejsou zanesena v žádném úředním dokumentu a nemají celospolečenskou platnost. S tím souvisí jejich nestandardizovaná podoba – nemají oficiální, neměnnou grafickou podobu.

Jednou z otázek, kterou jsme vzhledem k nekodifikované podobě partnerských pojmenování řešili, je např. grafický zápis těch jmen, která jsou zakončena na obourodý sufix *-i/-y*. Tato jména byla v našem průzkumu utvořena zkracováním, obvykle ztrátou části sufixu, nejčastěji deminutivního (*Miláček → Mily/i*). Norma postihující tuto problematiku neexistuje, a tak jsme se rozhodli řídit doporučeními, která v návaznosti na M. Dokulila navrhuje Pastyřík: „...využívat obou grafémů *i/y*

---

[13] Pojem „prototyp“ chápeme v duchu kognitivní lingvistiky jako nejlepší příklad dané kategorie, nejreprezentativnější člen. Podrobněji např. G. Lakoff, Ženy, oheň a nebezpečné věci, Praha 2006; I. Vaňková – I. Nebeská – L. Saicová Římalová – J. Šlédrová, Co na srdci, to na jazyku, Praha 2005.

[14] M. Knappová, o. c. v pozn. 5.

[15] S. Pastyřík, Studie o současných hypokoristických podobách rodných jmen v češtině, Hradec Králové 2003.

podle toho, zda sufix *i* předcházející foném palatalizuje. V případech, kde k měkčení nedochází nebo je nelze s ohledem na grafickou konvenci naznačit, psát spíše *i*.“[16] Tato pojmenování tedy zapisujeme *Mili*, *Lási* apod.

Zajímavým, byť ne tolik rozšířeným jevem je dloužení některých vokálů (*Med-víííí*), což pravděpodobně představuje snahu o přiblížení grafické podoby výslovnosti.

2. Expresivita (emocionálnost) – důvěrnost

Dalším podstatným rysem partnerských pojmenování je jejich expresivita spojená s emocionálností. Zíma[17] rozlišuje tři druhy expresivity, přičemž pro partnerská pojmenování je typická expresivita inherentní a expresivita adherentní. Expresivita inherentní je realizována způsoby hláskovými (*Ňuníku*, *Ťuťáne*), slovotvornými (*Zvířátko*, *Pupíku*) a lexikálně-sémantickými (*Hafe*). Expresivita adherentní je dána významovou změnou slova, v případě partnerských pojmenování především na základě přenesení pojmenování (*Žirafo*, *Kočko*, *Zvíře*).

Hlavními slovotvornými prostředky, které vyjadřuje expresivitu partnerských pojmenování, jsou deminutivní sufixy. Deminutiva sama o sobě nemusí nutně vyjadřovat expresivní příznak, ve věcném významu označují předměty menších rozměrů. „Zdrobnělá slova původně označovala malé věci a malé osoby, teprve později se jich začalo užívat nejen pro věci a osoby malé, ale stále více pro věci a osoby nám milé.“[18] Dressler a Barbaressi[19] uvedli partnerská pojmenování, resp. partnerská oslovení, jako jeden ze tří prototypických příkladů, ve kterých se k vyjádření důvěrné povahy vztahu používá právě deminutivnost.[20]

Deminutivní podoby partnerských pojmenování jsou tvořeny v největší míře ze substantiv (*Drahokamku*), méně z adjektiv (*Ňěžňoušku*), sloves (*Chumlátko*) a nejméně z citoslovcí (*Hafíku*). Uplatňují se jak primární, tak sekundární deminutivní sufixy (*Čumáčku*, *Čumáčíčku*). V hojné míře se mezi deminutivními partnerskými pojmenováními využívá různorodosti českých sufixů. V případě oblíbených lexémů motivujících partnerská pojmenování (např. *láska*, *zlato* ad.) jsme zaznamenali několik synonymních řad. Např. od lexému *láska* jsme shromáždili tato deminutivní pojmenování: *Lásečko*, *Lásenko*, *Lásičko*, *Lásinko* a *Laskoušku*. V případě oblíbených lexémů se častěji objevují i nedeminutivní sufixy: *Zlatouši*, *Zlatino*, *Láseno*.

---

[16] S. Pastyřík, o. c. v pozn. 15, s. 64.
[17] J. Zíma, Expresivita slova v současné češtině, Praha 1981.
[18] A. Cibulka – J. Saturková – M. Pravdová (eds.), O češtině, Praha 2007, s. 78.
[19] M. Nekula, Deminutivní zdvořilost. In: Z. Hladká – P. Karlík (eds.), Čeština – univerzália a specifika sv. 5. Sborník 5. mezinárodního setkání bohemistů v Brně 13.–15. 11. 2003, Praha 2004, s. 113–114.
[20] Deminutivní pojmenování představují 53 % všech pojmenování, která se v naší anketě objevila, a zhruba 85 % pojmenování vytvořených odvozováním.

Expresivita je dále dána i používáním nestandardních způsobů tvoření slov, kam patří zejména šišlání (*Bloučínku*) a komolení (*Mlíčňáčku* namísto *Miláčku*).

Expresivní příznak partnerských pojmenování je obvykle kladný, protože vyjadřují pozitivní city směrem k partnerovi. Zaznamenali jsme nicméně i několik výrazů hanlivých, zhrubělých, a dokonce i vulgárních (*Ksichte*, *Hajzloši*). Je však zajímavé, že tyto výrazy jsou často zpětně eufemizovány deminutivními sufixy s kladným citovým zabarvením, takže příznak záporného citového hodnocení je výrazně oslaben (*Sviňko*, *Hňupíku*, *Pruďásku*).

3. Mimojazyková zkušenost (motivovanost)

O hypokoristických pojmenováních Pastyřík říká, že „jsou jako celek řečovým aktem, který je dominantně ovlivněn mimojazykovou skutečností, neboť poukazují nejen na propojení propria s pojmenovávaným (onymickým) objektem (lokuce), ale zároveň také na vztah autora k adresátovi (ilokuce)“.[21)] Domníváme se, že tento výrok lze vztáhnout i na partnerská pojmenování, která vyjadřují podobně jako některá hypokoristika vztah familiární, důvěrný, něžný atd.

Mezi mimojazykové zkušenosti zachycené v partnerských pojmenováních patří např. vlastnost/chování partnera (partnera oslovuji *Hrdino*, protože je odvážný; partnera oslovuji *Méďo*, protože rád spí), vzhled (partnera oslovuji *Čahounku*, protože je vysoký), sdílená zkušenost partnerů (partnerku oslovuji *Veverko*, protože když jsme se dívali na film Základní instinkt, líbila se nám hláška *šukat jak veverky*) a obliba věci/zvířete (partnerku oslovuji *Kudlanko*, protože mám rád kudlanky).

Jednoznačně nejpočetnější skupinu však představují pojmenování, jejichž motivace je náhodná či neznámá. Tato pojmenování vznikají spontánně na základě určitých psychických faktorů. Mnoho respondentů uvedlo, že nevědí, proč daná pojmenování vznikla, *že je to prostě napadlo*. Někteří také uváděli, že mají rádi určitou oblast, např. zvířata, jídlo atd., a volí pojmenování z této oblasti bez hlubšího významu. Menší část respondentů uvedla, že partner používá stále nová pojmenování podle toho, co zrovna vidí. Někdy se takové pojmenování ujme, někdy zanikne.

Závěr

V příspěvku jsme se pokusili ukázat, že partnerská pojmenování představují velice pozoruhodnou a v antroponomastické oblasti specifickou skupinu pojmenování. Uvedli jsme důvody, proč se domníváme, že bychom je měli řadit mezi propria, byť některá mají apelativní význam. I když můžeme mezi partnerskými pojmenováními vysledovat některé podobnosti např. s hypokoristiky (důvěrnost, deminutivnost aj.) či přezdívkami (náhodná motivovanost/charakterizační funkce aj.), povaha těchto pojmenování je zcela jedinečná, daná povahou partnerského vztahu. V něm obvykle dominu-

[21)] S. Pastyřík, o. c. v pozn. 15, s. 103.

je důvěrnost a intimnost, jež je v partnerských pojmenováních vyjádřena expresivními, především deminutivními prostředky, specifickými způsoby tvoření slov a dalšími jazykovými prostředky. Dále jsme uvedli některé zajímavé rysy těchto pojmenování, např. intertextualitu. Nejvýznamnějšímu rysu, metaforičnosti, jsme se podrobně nevěnovali.

Domníváme se, že partnerská pojmenování přes svůj tabuizovaný charakter představují zajímavý jazykový materiál, který nám může mnoho prozradit nejen o současných jazykových tendencích a jenž je hoden lingvistické pozornosti. Máme v úmyslu se tomuto fenoménu podrobněji věnovat i nadále.

paja.stepanova@gmail.com
Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta
M. D. Rettigové 4
116 39 Praha 1